

Sygn. akt VIII U 67/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 sierpnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Łazowska
Protokolant:	Kamila Niemczyk

po rozpoznaniu w dniu 26 sierpnia 2015 r. w Gliwicach

sprawy A. B. (B.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury pomostowej

na skutek odwołania A. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 24 listopada 2014 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Grażyna Łazowska

Sygn. akt VIII U 67/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 marca 2014r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. w oparciu o przepisy ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (jednolity tekst Dz. U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) odmówił ubezpieczonemu A. B. przyznania prawa do emerytury pomostowej, ponieważ nie spełnił przesłanek określonych w art. 4 i w art. 49 powołanej ustawy o emeryturach pomostowych. Organ rentowy podkreślił, że ubezpieczony wprawdzie legitymuje się ponad 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym i ukończył 60 lat życia, jednak nie wykazał, że przepracował 15 lat w warunkach szczególnych w rozumieniu przedmiotowej ustawy, a jedynie 14 lat, 3 miesiące i 11 dni takiej pracy.

Odwołanie od tej decyzji złożył ubezpieczony A. B. wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. W uzasadnieniu wskazał, że w jego ocenie do takiej pracy organ rentowy winien mu zaliczyć również okres pełnienia zasadniczej służby wojskowej od 29 października 1974r. do 6 października 1976r. W tym zakresie powołał się na stanowisko judykatury, które jego zdaniem ma przemawiać za słusnością jego wniosku.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując stanowisko zawarte w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo organ rentowy podkreślił, że wskazana przez odwołującego uchwała Sądu Najwyższego odnosi się wyłącznie do emerytur przyznanych na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 748), nie zaś, jak tego domaga się odwołujący, do emerytury pomostowej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony A. B., urodzony (...), w dniu 24 listopada 2014r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. wniosek o przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Organ rentowy zaskarżoną decyzją z dnia 7 maja 2013r. odmówił przyznania prawa do wnioskowanego świadczenia. Uzasadniając wskazał, że odwołujący po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Jednocześnie organ rentowy ustalił, że ubezpieczony wykazał ponad 25 lat pracy ogółem, a jednocześnie nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Organ rentowy nie uznał za pracę w warunkach szczególnych, okresu pełnienia zasadniczej służby wojskowej od 29 października 1974r. do 6 października 1976r., ponieważ wskazana przez odwołującego uchwała Sądu Najwyższego odnosi się wyłącznie do emerytur przyznanych na podstawie art. 184 w zw. z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz. 748), nie zaś, jak tego domaga się odwołujący, do emerytury pomostowej.

Sąd ustalił, że w dniu 15 marca 2010r. spółka (...) S.A. z siedzibą w P. wystawiła ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresach: od 16 sierpnia 1974r. do 24 października 1974r., od 4 listopada 1976r. do 10 września 1984r., od 11 października 1984r. do 20 lipca 1988r., od grudnia 1988r. do 13 czerwca 1989r. i od 1 sierpnia 1989r. do 30 czerwca 1991r. na stanowisku ślusarza remontowego – pracownika stale i bezpośrednio zatrudnionego przy konserwacji i remontach maszyn i urządzeń wydziału hutniczego, tj. przy pracach związanych z produkcją ołowiu i przetwórstwem tego metalu.

Ponadto w dniu 15 marca 2010r. ww. spółka wystawiła odwołującemu zaświadczenie potwierdzające zajmowanie przez niego stanowisk takich jak ślusarz remontowy i ślusarz.

W oparciu o wyjaśnienia odwołującego Sąd ustalił, że ubezpieczony w trakcie zatrudnienia w spółce (...) był pracownikiem oddziału remontowego, wydziału mechanicznego. Faktycznie w tym czasie pracował w brygadzie remontowej razem z innymi ślusarzami. Jego praca w tym zakładzie polegała na remontach nieczynnych pieców do wytopu cynku i ołowiu. Remont takiego pieca trwał około miesiąca, zaś wcześniej przed remontem był wyłączany z produkcji i poddawany procesowi wychładzania, dopiero po jego wychłodzeniu brygady remontowe przystępowały do jego rozbiórki, a następnie ponownego zbrojenia konstrukcji i wymurowania z materiałów ogniotrwałych. Ubezpieczony przy takim remoncie zajmował się rozbiórką pieca i pracami zbrojarskimi, z kolei pracami związanymi z murowaniem, zajmowała się brygada murarzy. Niezależnie od powyższego ubezpieczony w spornych okresach zajmował się też naprawami urządzeń współpracujących z piecami, jak przenośników dostarczających surowiec do tych pieców oraz przenośników i wagoników odbierających produkt końcowy i żużel, a także lin napędowych do tych urządzeń. W tym czasie pracował w obrębie tych urządzeń, ale również i w warsztacie, gdzie przygotowywał elementy do naprawy zużytych części. Ubezpieczony, jak sam przyznał, nie obsługiwał bezpośrednio pieców i ich infrastruktury, a jedynie zajmował się ich naprawami i remontami.

Sąd ustalił nadto, że ubezpieczony po dniu po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przesłuchania ubezpieczonego (nagranie z rozprawy z dnia 26 sierpnia 2015r., minuty 7.23 i n.), a także akt organu rentowego i akt sprawy VIII U 1740/11, dołączonych do akt niniejszej sprawy. Przeprowadzonym dowodom Sąd przyznał walor wiarygodności i mocy dowodowej.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego A. B. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 4 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. z 31 grudnia 2008r., Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.) prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Natomiast po myśli art. 3 ust. 1, 4 i 7 ustawy prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwałe uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Za pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1. Za takich pracowników uważa się również osoby wykonujące przed dniem wejścia w życie ustawy prace w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z kolei zgodnie z art. 49 powoływanej ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Odwołujący bezspornie po dniu 31 grudnia 2008r. nie wykonywał pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3, zatem okolicznością sporną w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczony spełnia warunki do nabycia prawa do emerytury pomostowej na podstawie art. 49 ustawy o emeryturach pomostowych. Bezspornym był natomiast fakt, iż skarżącemu nie przysługuje uprawnienie do świadczenia emerytalnego o którym mowa w ustawie o emeryturach pomostowych na podstawie art. 4 tej ustawy.

Analiza treści cytowanego przepisu art. 49 prowadzi do wniosku, że regulacja ta znajduje zastosowanie w stosunku do osób, które nie wykonywały pracy po dniu 31 grudnia 2008r. oraz legitymują się wymaganym 15 - letnim okresem pracy w warunkach szczególnych w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych.

W kwestii nabycia emerytury pomostowej na podstawie ww. regulacji wypowiedział się również Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 13 marca 2012r. (w sprawie

II UK 164/11), gdzie podkreślił, że: „Warunkiem skutecznego ubiegania się o emeryturę pomostową w świetle art. 4 i 49 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (Dz.U. Nr 237, poz. 1656 ze zm.), jest legitymowanie się wymaganym stażem pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze (w rozumieniu tej ustawy lub dotychczasowych przepisów) oraz kontynuowanie pracy w tych warunkach po wejściu w życie ustawy o emeryturach pomostowych, a więc po 1 stycznia 2009r. Z kolei osoba ubiegająca się o emeryturę pomostową, która nie kontynuuje pracy w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze i legitymuje się w związku z tym jedynie stażem pracy "szczególnej" według poprzednio obowiązujących przepisów, może nabyć prawo do tej emerytury jedynie wówczas, gdy dotychczasowy staż pracy można kwalifikować jako pracę w warunkach szczególnych lub o szczególnym charakterze w rozumieniu obowiązujących przepisów (art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych).”

Powyższe oznacza, że kryterium weryfikacji szczególnego charakteru prac wykonywanych do dnia 31 grudnia 2008r. stanowią przepisy nowej ustawy, tj. ustawy o emeryturach pomostowych, a nie dotychczas obowiązujące, tj. przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.). Bezpośrednią konsekwencją tego jest obowiązywanie wykazu prac w warunkach szczególnych z ustawy o emeryturach pomostowych z dnia 19 grudnia 2008r. W wykazie tym brak jest stanowiska operatora ślusarza remontowego, zatem wykonywaną przez niego pracę w spornych okresach należy przyporządkować do jednego z rodzajów pracy wymienionych we wspomnianym wykazie. Odwołujący podnosi, że jego pracę w spornych okresach należy zaliczyć do prac wymienionych pod pozycją 10, tj. prace bezpośrednio przy obsłudze agregatów i urządzeń do produkcji metali nieżelaznych.

W ocenie Sądu praca ubezpieczonego w spornych okresach, nie odpowiada wyżej wymienionej pracy, bowiem ubezpieczony, jak sam przyznał, nie wykonywał bezpośredniej obsługi tych urządzeń, a jedynie dokonywał ich remontów i napraw, w dodatku przeważnie w okresie ich wyłączenia z produkcji, zajmował się też naprawą i remontami urządzeń pomocniczych, jak podajniki, czy wagoniki. Taka ocena jego pracy w trakcie całego zatrudnienia w spółce (...) powoduje, że bezprzedmiotowym staje się rozważanie zarzutu odwołującego, odnośnie zaliczenia pełnienia przez niego służby wojskowej, w trakcie zatrudnienia u tego pracodawcy, bowiem nawet pozytywna odpowiedź na to pytanie nie spowoduje, że odwołujący będzie się legitymował się taką pracą w ilości wymaganej w ustawie.

Reasumując, ubezpieczony nie wykazał 15 letniego okresu pracy w warunkach szczególnych o której mowa w art. 49, wobec czego brak jest podstaw do przyznania świadczenia w oparciu o ten przepis.

Z uwagi na powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.

(-) SSO Grażyna Łazowska